

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-03-27

Diarienummer: N608-0125/23

Handläggare: Karin Hansson Ivanetti

E-post: malin.welin@forskola.goteborg.se

Yttrande över motion av (KD) om en handlingsplan för att möta de demografiska utmaningarna.

Förslag till beslut

1. Förskolenämnden avstyrker motionen.
2. Förskolenämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt eget yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt förskolenämndens yttrande över en motion av Elisabet Lann (KD) och Johanna Holmdahl (KD) om en handlingsplan för att möta de demografiska utmaningarna i Göteborg. I motionen konstaterar motionärerna att Göteborg står inför en utmanande demografisk utveckling. Motionärerna föreslår att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att möta de demografiska utmaningarna i Göteborgs Stad. Förskoleförvaltningen anser att frågan om demografiska utmaningar kan omhändertas inom ramen för kommunstyrelsens beslut den 8 mars 2023 om att ta fram en kompetensförsörjningsplan för att bland annat hantera personalbristen i välfärdsyrkena.

För att minska den administrativa hanteringen, har delar av tjänsteutlåtandet utformats i dialog med grundskoleförvaltningen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Motionärerna menar att en handlingsplan för att möta de demografiska utmaningarna i Göteborgs Stad bör innehålla förslag till åtgärder som berör digitalisering, välfärdsteknik, välfärdstjänsternas omfattning och kompetensförsörjning. När det kommer till genomförandet av dessa åtgärder kommer det krävas att finansieringen löpande beaktas i budgetarbetet.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

En grundläggande förutsättning för att bedriva förskoleverksamhet är tillgången på utbildad personal. Kompetensförsörjningen är en utmaning och samtidigt en nyckelfaktor för att skapa en verksamhet av god kvalitet. Förvaltningen genomför åtgärder för att få till en likvärdig fördelning av utbildad personal över staden och säkerställa förutsättningar

för kompetensförsörjning på kort och lång sikt. För att möjliggöra kompetensförsörjning inom verksamhetsområdet krävs att fler väljer förskolan som arbetsplats och barnskötare eller förskollärare som yrke. Utmaningen är generell men förstärks i socioekonomiskt utsatta områden. Utifrån ett likvärdighetsperspektiv är det särskilt angeläget att fortsätta kraftsamla kring åtgärder som syftar till att öka andelen utbildade förskollärare i dessa områden.

Barnkonventionen

Kompetensförsörjningen är en utmaning och samtidigt en nyckelfaktor för att skapa en utbildning av god kvalitet, vilket ligger i linje med barnkonventionens intentioner.

Samverkan

Information har skett med de fackliga organisationerna vid förvaltningssamverkan den 19 april 2023.

Bilaga

Motion av Elisabet Lann (KD) och Johanna Holmdahl (KD) om en handlingsplan för att möta de demografiska utmaningarna i Göteborg.

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt föreliggande motion på remiss till förskolenämnden. Svar ska inlämnas till kommunstyrelsen senast den 5 maj 2023. Ärendet medger ingen bordläggning.

För att minska den administrativa hanteringen, har delar av tjänsteutlåtandet utformats i dialog med grundskoleförvaltningen.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har begärt förskolenämndens yttrande över en motion av Elisabet Lann (KD) och Johanna Holmdahl (KD) om en handlingsplan för att möta de demografiska utmaningarna i Göteborg.

I motionen konstaterar motionärerna att Göteborg står inför en utmanande demografisk utveckling. Vidare menar motionärerna att den förändrade demografin ställer nya krav på välfärden och efterfrågan på skola, förskola, bostäder, vård och omsorg, som staden behöver förhålla sig till. Eftersom andelen av befolkningen i arbetsför ålder inte håller jämna steg med ett växande behov av välfärdstjänster, kommer allt färre att behöva försörja allt fler. Dessutom väljer unga personer på väg ut på arbetsmarknaden i stor utsträckning karriärvägar utanför välfärden. Motionärerna menar att det därför behöver tas fram en förvaltningsövergripande plan för hur välfärdsuppdraget ska kunna säkerställas givet den demografiska utvecklingen.

I motionen föreslås att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att möta de demografiska utmaningarna i Göteborgs Stad.

Förvaltningens bedömning

Förskoleförvaltningen delar motionärernas bedömning om att vi står inför en utmanande demografisk utveckling. Förvaltningen vill påtala att det i detta sammanhang finns anledning att följa utvecklingen vad gäller befolkningsstatistiken noga. SCB:s befolkningsstatistik för 2022, visar att 596 841 personer var folkbokförda i Göteborg den 31 december 2022 vilket är en ökning sedan 2021. Inflyttningen till Göteborg har inte varit större sedan mätningar av detta slag genomfördes första gången. För andra året i rad är Göteborg den kommun som växer mest i Sverige. Den grupp som ökar mest är 20 - 45-åringar och det finns även en stor ökning av 75 - 84-åringar, så vi börjar närma oss det som ibland benämns som äldreboomen. Befolkningsstatistiken visar också att andelen nyfödda minskar. Sammantaget innebär en ökning av inflyttning i arbetsför ålder att den demografiska utmaningen på kort sikt kan mildras men att minskningen av nyfödda bidrar till att de demografiska utmaningarna kvarstår på lång sikt.

Förvaltningen genomför åtgärder för att kunna möta den förväntade kompetensbristen. Det arbetet behöver fortsätta och förvaltningen ser i det sammanhanget en fördel med att det finns ett strategiskt och samlat arbete i staden för att hantera de kommande demografiska utvecklingen sett utifrån ett kompetensförsörjningsperspektiv.

Kommunstyrelsen beslutade den 8 mars 2023 att en strategisk kompetensförsörjningsplan ska tas fram för Göteborg Stads för att bland annat hantera personalbristen i välfärdsyrkena. I yrkandet (V, S och MP) som låg till grund för beslutet konstateras att mer behöver göras för att få ett mer sammanhållet arbete för att säkra välfärden i framtiden på strategisk nivå i hela staden. För att säkra bemanningsfrågan behöver

kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ta ett större ansvar. Kommunfullmäktige kommer att behandla frågan om kompetensförsörjningsplan inom kort.

Förskoleförvaltningen anser att motionärernas fråga om en handlingsplan för att möta de demografiska utmaningarna i Göteborg kan omhändertas inom ramen för kommunstyrelsens beslut om att ta fram en strategisk kompetensförsörjningsplan för Göteborgs Stad enligt ovan.

Johan Olofson

Malin Welin

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Styrning och ledning

Expedieras till: Stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se